

Kan man forsyne verden med
nok energi uten å skade miljøet?

årsrapport 09

siemens as
www.siemens.no

SIEMENS

Bærekraftig fremtid – et spørsmål om teknologi.

Fremtiden bringer mange og tøffe utfordringer. Vi løser ikke alle disse med teknologi, men vi løser antagelig ingen uten. Vår evne til å stille spørsmål til dagens løsninger gir svaret på morgendagens utfordringer. Kan man forsyne verden med nok energi uten å skade miljøet? Kan man oppdage sykdommer før de inntreffer? Vi tror slike spørsmål er avgjørende for å skape en bærekraftig fremtid, der behovene ivaretas, samtidig som livskvaliteten og miljøet vernes.

I Norge har Siemens svart på vanskelige spørsmål i 112 år. Helt siden slutten av 1800-tallet, da selskapet var med å bygge ut vannkraften i Norge, har Siemens vært en pådriver for teknologisk utvikling og modernisering av landet vårt. Våre innovasjoner gir løsninger på mange av de vanskelige utfordringene vi står overfor innen områdene industri, energi og helse.

Energieffektivt og miljøvennlig

Siemens arbeider kontinuerlig med å utvikle miljøvennlige løsninger for å produsere, transportere og bruke energi. I Norge har vi store leveranser innen fornybar energi, vi har stor fokus på energieffektivisering og på Kårstø har vi levert et av verdens reneste gasskraftverk. Våre diesel-elektriske anlegg for skip gir lavere drivstofforbruk og mindre utslipp av klimaskadelige gasser. Siemens' teknologi for byggautomatisering reduserer energiforbruket, og vi er

så sikre på dette at vi garanterer kundene våre besparelser gjennom konseptet "Performance Contracting".

Industri, sikkerhet og samferdsel

Med avanserte styrings- og automatiseringsløsninger for industrien bidrar vi til mer effektiv drift og lavere energiforbruk slik at våre industrikunder oppnår lavere kostnader for både spesialisert og standardisert produksjon. Siemens er en av Norges største leverandører av avanserte sikkerhetsløsninger for adgangskontroll, innbrudds- og brannalarm og overvåking. Vi sikrer blant annet banker, havner og flyplasser. På veier og i tunneler sørger vår teknologi innen overvåking, styring og kommunikasjon for trygg ferdsel, og Siemens' T-bane- og jernbanesystemer gir effektiv transport mens veier og miljø spares.

Ledende offshoremiljø

Det globale ansvaret for Siemens' offshore-virksomhet ligger i Norge, og selskapet har over lang tid bygget opp kompetanse relatert til offshore-industrien. Vi samarbeider tett med de store aktørene, og legger vekt på å beherske hele verdikjeden, fra pre-engineering til langsiktig drift og vedlikehold.

Bedre diagnoser og lavere kostnader

Siemens er Norges største leverandør av utstyr og IT-løsninger innen billedgivende diagnostikk, lab-diagnostikk og klinisk IT. I tillegg tilbyr vi en rekke spesialutviklede løsninger innen områder som kreftbehandling, kardiologi og nevrologi. Vi satser målbevisst på å bidra til tidlig diagnostisering og riktig behandling av sykdommer. Vi ønsker å være en partner for helsevesenet gjennom å levere løsninger som bidrar til økt kvalitet og lavere kostnader.

2	BÆREKRAFTIG FREMTID
3	NØKKELTALL
3	ORGANISASJON
4	ÅRSBERETNING
11	RESULTATREGNSKAP
12	BALANSE
14	KONTANTSTRØM
15	NOTER
34	REVISJONSBERETNING
35	ADRESSER

Våre verdier

RESPONSIBLE

VI OPPTRETER ETISK OG ANSVARLIG

EXCELLENT

VI ER ENGASJERTE OG LEVERER DE BESTE RESULTATENE

INNOVATIVE

VI ER INNOVATIVE OG SKAPER BÆREKRAFTIGE LØSNINGER

Vår visjon

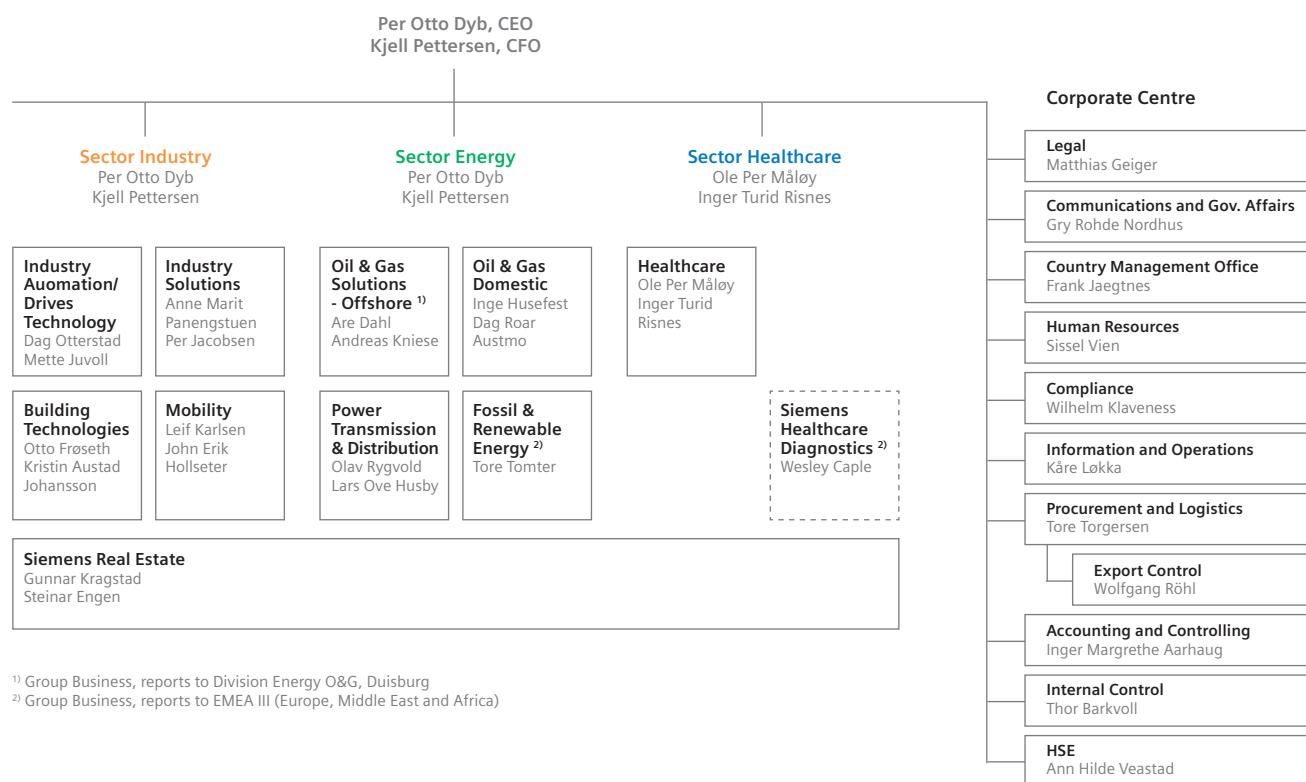
VI SKAPER BÆREKRAFTIGE LØSNINGER FOR MORGENDAGENS SAMFUNN.

Nøkkeltall per 30. september 2009

Beløp i millioner kroner	2009	2008	2007	2006	2005
Ordreinngang	3 737	5 823	6 945	6 623	6 118
Eksport	1 412	396	591	623	528
Omsetning	4 813	5 200	5 348	5 308	4 819
Driftsinntekter	4 895	5 289	5 502	5 336	4 871
Driftsresultat	283	292	259	242	154
Ordinært resultat før skatt	678	315	257	245	165
Årsresultat	512	223	177	169	119
Investeringer	21	21	33	19	53
Egenkapital	888	427	415	363	309
Totalkapital	3 173	2 340	2 293	2 489	2 193
Antall ansatte	1 458	1 102	2 195	2 442	2 371

* Siemens AS har avvikende regnskapsår. Forretningsåret 2009 går fra 01.10.08 til 30.09.09.

Organisasjon per 1. oktober 2009

¹⁾ Group Business, reports to Division Energy O&G, Duisburg

²⁾ Group Business, reports to EMEA III (Europe, Middle East and Africa)

Årsberetning Siemens AS 2009

Siemens AS leverte solide resultater i 2009. Men finanskrisen og lavere investeringsvilje bidro til at ordreinngangen ble svekket, noe som gjør at kostnadskontroll fortsatt blir viktig fremover.

Siemens AS er et heleid datterselskap i det tyske konsernet Siemens AG. Selskapet hadde i 2009 en omsetning på 4 895 millioner kroner og hadde 1 458 ansatte per 30.09.2009.

Siemens AS' hovedkontor ligger i Oslo og selskapet har 12 lokasjoner i Norge, med større avdelinger i Trondheim, Bergen og Stavanger. Virksomheten omfatter salg, utvikling, engineering, produksjon og service.

Selskapet tilbyr teknologibaserte produkter, tjenester og løsninger innen områdene energi, automatisering, sikkerhet, samferdsel, olje og gass, samt helse.

Siemens AS benytter regnskapslovens paragraf 3–7 for unntak fra konsernregnskapsplikten for morselskap i underkonsern og utarbeider ikke eget

konsernregnskap. Det henvises til årsrapporten for Siemens AG.

Siemens har avvikende regnskapsår. Forretningsåret 2009 løper fra 01.10.2008 til 30.09.2009.

Resultatutvikling

Det ble i løpet av forretningsåret 2009 signert nye kontrakter verdt 3 737 millioner kroner. Dette er en nedgang på 2 087 millioner fra året før. Nedgangen skyldes blant annet at Divisjon Electrical Installations ble skilt ut fra Siemens AS til eget selskap 30.06.08, samt en generell nedkjøling av den økonomiske aktiviteten som følge av global lavkonjunktur. Divisjon Electrical Installations bidro med en bestillingsinngang på 1 051 millioner kroner i 2008. Datterselskapet Siemens Oil & Gas Offshore AS ble fusjonert inn i Siemens AS 01.07.09, med regnskapsmessig og

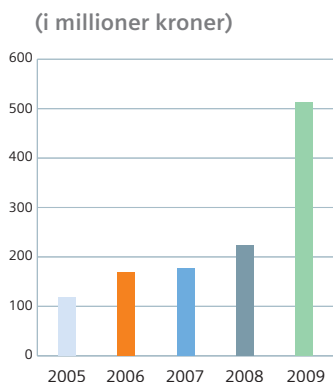
skattemessig virkning fra 01.10.08, og bidro med en bestillingsinngang på 672 millioner kroner for 2009.

Sammenlignbar ordreinngang, justert for organisasjonsendringer, viser en nedgang på 1 441 millioner kroner. Særlig divisjonene Oil & Gas Offshore, Industry Solutions og Industry Automation & Drives Technology har hatt markant nedgang i bestillingsinngang fra fjoråret.

Ordreserven i Siemens AS var på 3 052 millioner kroner per 30.09.09. Dette er en nedgang på 355 millioner kroner fra fjoråret. Inkluderer vi ordreserven til Siemens Oil & Gas AS 30.09.08, vil det gi en nedgang i ordreserven på 1 544 for forretningsåret 2009.

Driftsinntektene i 2009 endte på 4 895 millioner kroner, en reduksjon på 394

Resultat

Gjennom året har selskapet fortsatt arbeidet med å styrke prosjektorganisasjonen for å oppnå økt lønnsomhet.

millioner kroner sammenlignet med 2008. Driftsresultatet på 283 millioner kroner var 9 millioner kroner lavere enn året før. Årsresultat etter skatt endte på 512 millioner kroner og dette er en økning på 289 millioner kroner fra forrige forretningsår. Denne store økningen skyldes bl.a. gevinst på salg av Siemens Installation AS 01.07.09.

Resultatene har grunnlag i en sunn ordresreserve og selskapets bevisste satsing på kjerneområder. Resultatene har blitt realisert på tross av nedgang i verdensøkonomien. Utviklingen i noen av markedene selskapet opererer i er kraftig redusert, men diversifiserte forretningsområder og ordreserven har bidratt til å holde høy aktivitet.

Selskapet arbeider målrettet med å redusere salgs- og administrasjonskostnader for å sikre videre konkurransekraft, og gjennom året har selskapet fortsatt arbeidet med å styrke prosjektorganisasjonen for å oppnå økt lønnsomhet.

Siemens AG er notert på New York Stock Exchange, og som heleid datterselskap følger Siemens AS kravene som The Sarbanes-Oxley Act, section 404, setter til internkontroll og kvalitet på finansiell rapportering.

Styret bekrefter at grunnlaget for videre drift er til stede, jfr. regnskapslovens paragraf 3-3a. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og gir etter styrets oppfatning et rettviseende bilde over utviklingen og resultatet av virksomheten i regnskapsåret og økonomisk stilling per 30.09.2009. Styret er meget godt fornøyd med de mål og resultater som er oppnådd, og takker samtlige medarbeidere for deres engasjement og innsats gjennom året.

Disponering av årets resultat

Siemens AS oppnådde i forretningsåret 2009 et resultat på 512 millioner kroner etter skatt. Styret foreslår følgende disposisjoner (i millioner kroner):

Avsatt til utbytte	80
Overført til annen egenkapital	432
Årets resultat	512

Finansielle forhold

Egenkapitalen per 30.09.2009 utgjør 28 prosent av totalbalansen. Selskapets frie egenkapital beløper seg til 571 millioner kroner. Som følge av selskapets internasjonale virksomhet er det knyttet en ikke ubetydelig valutarisiko til verdien av fremtidige kontantstrømmer og balanseposisjoner i utenlandsk valuta. I tråd med Siemens' retningslinjer sikres denne

gjennom anvendelse av terminkontrakter og valutaopsjoner. Disse håndteres gjennom Siemens Financial Services GmbH som håndterer valutarisiko for hele Siemens-konsernet og opptrer som motpart til Siemens AS' valutakontrakter.

Alle nye kunder blir kredittvurdert ved inngåelse av salgskontrakter og ved større leveranser benyttes forskuddsbetaling samt ulike garantiinstrumenter. Styret ser få åpenbare risikokunder i selskapets portefølje. Ubalansen i verdensøkonomien vil kunne føre til større grad av tap. Dette er det tatt hensyn til, og gjeldende avsetninger anses å være dekkende.

Siemens AS' finansiering utføres i sin helhet gjennom Siemens-konsernets internbank, Siemens Financial Services GmbH. Siemens AS har en god likviditet med netto 1 189 millioner kroner i bankinnskudd og korte rentepapirer hos Siemens Financial Services GmbH. Styret ser per 30.09.2009 liten risiko knyttet til selskapets fremtidige likviditetssituasjon.

Kontantstrøm

Siemens AS deltar i et konsernkontosystem. Tilgodehavende her er ikke definert som kontanter, men som kortsiktige fordringer i konsernkonto-

Årsresultat etter skatt endte på 512 millioner kroner og dette er en økning på 289 millioner kroner fra forrige forretningsår.

system og kortsiktig gjeld i konsernkontosystem. I praksis kan dette imidlertid betraktes som innskudd. Netto økning her fra 2008 til 2009 er 544 millioner kroner. Det er da tatt utgangspunkt i den konsoliderte balansen mellom Siemens AS og det fusjonerte datterselskapet Siemens Oil & Gas Offshore AS ved regnskapsårets inngang. Positiv kontant-effekt fra operasjonelle aktiviteter er 381 millioner kroner og fra investeringsaktiviteter på 368 millioner kroner. Sistnevnte kommer hovedsakelig fra salg av datterselskapet Siemens Installation AS. Det er blitt betalt et utbytte til Siemens AG på 220 millioner kroner. På den annen side er det mottatt et utbytte fra Osram AS på 11 millioner kroner.

Organisasjon

De siste årene har Siemens-konsernet tilpasset sin globale forretningsstrategi i forhold til store utviklingstrender (megatrender) i samfunnet, som demografiske endringer, urbanisering, globalisering og klimaendringer.

Dette er bakgrunnen for Siemens' globale organisasjonsstruktur med fokus på sektorene Industri, Energi og Helse. Siemens AS har tilpasset og videreutviklet den norske organisasjonen i tråd med denne sektorinndelte organisasjonsstrukturen.

Sektor Industris produkter og løsninger retter seg mot industrikunder innen områdene produksjon, samferdsel, energieffektivisering, bygningsautomasjon og sikkerhet. Sektoren omfatter de fire divisjonene Industry Automation & Drives Technology, Industry Solutions, Mobility og Building Technologies. Globalt omfatter denne sektoren også Osram AS, som i Norge vil fortsette å være et eget selskap utenfor Siemens AS, eid 44 prosent av Siemens AS og 56 prosent av Siemens AG.

Sektor Energi er involvert i hele verdikjeden, fra produkter for fossil og fornybar produksjon til distribusjon og transmisjon av elektrisk energi. Det heleide datterselskapet Siemens Oil & Gas Offshore AS, ble integrert i morselskapet 01.10.2008, og energisektoren består dermed av fire divisjoner: Oil & Gas Solutions - Offshore, Oil & Gas Domestic, Power Transmission & Distribution og Fossil & Renewable Energy.

Sektor Helse leverer innovative produkter og løsninger, samt tjenester og rådgiving til helseindustrien. I Norge består sektoren av divisjonen Healthcare og selskapene Siemens Healthcare Diagnostics AS og Siemens Høreapparater AS. Siemens Healthcare

Diagnostics AS og Siemens Høreapparater AS er eid av Siemens AG og rapporterer direkte dit.

Teknologiutvikling

Som en del av Siemens' globale nettverk for innovasjon, nyter selskapet godt av produkter, tjenester og løsninger som utvikles internasjonalt. På verdensbasis bruker Siemens 3,8 milliarder euro på forskning og utvikling, og mer enn halvparten av dette brukes innen miljø og klima (tall fra 2008).

Norske prosjekter tilpasses og utvikles til hver enkelt kunde. Slik føres kompetanse og innovative løsninger tilbake fra Norge til det globale nettverket. Siemens i Norge øker stadig sine aktiviteter innenfor teknologiutvikling.

Ansvaret for Siemens' globale offshorevirksomhet ligger i Norge, herunder ansvar for utvikling, produksjon og salg av utstyr innenfor kraftelektronikk for undersjøisk (subsea) oljeproduksjon. Det bygges nå opp en prosjektorganisasjon i Trondheim som skal gjennomføre store, internasjonale prosjekter innenfor undervannsteknologi. Siemens i Norge har også det globale ansvaret for utvikling og produksjon innen lavspent diesel-elektriske fremdriftsanlegg for skip og

STYRET I SIEMENS AS 30. SEPTEMBER 2009

Styreleder Anne Kathrine Slungård

Styremedlemmer Trygve Refvem,
Tom Blades, Andreas Gross

Ansattrepresentanter Roy Lund,
Ottar Skogseth, Lars Barstad

Industry

motordrifter for offshore drillinganlegg. Innen helse utvikles IT-løsninger for å bidra til et bedre og mer effektivt helsevesen. Utviklingsmiljøet i Norge utvikler pasientjournalssystemer for det norske helsemarkedet.

Medarbeidere

Utviklingen i lokale og internasjonale markeder har medført at Siemens har stått overfor vesentlige utfordringer både i forhold til konkurranse, fornyelse og endring i året som gikk. Krav til kompetanse og resultater er høye, og de gode resultatene i Norge viser at bedriften har evnet å innfri meget høye forventninger gjennom velkvalifiserte og dyktige ledere og medarbeidere.

Rekrutteringen har vært lavere enn forrige år, og turnover er sterkt redusert som følge av finanskrisen og situasjonen i arbeidsmarkedet. Den totale kompensasjonspakken som tilbys er tilpasset dagens forventninger og det er jobbet med interne forenklinger og forbedringer. Blant annet er betingelsene for småbarnsforeldre betydelig forbedret ved at bedriften tilbyr full lønn og ferieopptjening i hele permisjonsperioden, samt to uker permisjon med lønn for far ved fødsel. I tillegg reguleres lønnen ved lønnsoppjøret også for de

som er i permisjon. Den positive utviklingen videreføres via en omfattende medarbeiderundersøkelse for alle i bedriften, som etterfølges av strukturerte forbedringsprosesser i alle avdelinger.

Når det gjelder selskapets 2-årige trainee-program har vi gjort nyttige og gode erfaringer med to årskull i året som gikk.

Det er også i år gjennomført målrettede lederutviklingsprogrammer på ulike nivåer for ledere i Siemens. Vårt lederutviklingsmiljø i Trondheim er også programleverandør for søsterselskaper i Sverige, Danmark og Finland. Nytt av året er et utviklingssenter hvor ledere, over to dager, gjennomfører praktiske øvelser og rollespill i et tilrettelagt miljø med oppfølging av interne veiledere. 15 av 72 deltakere på lederutviklingsprogrammene siste år var kvinner, og det tilsvarer 20 prosent, noe som er høyere enn hva den representative andelen tilsier.

Salget av installasjonsvirksomheten til Bravida i juli 2009 medførte at antall ansatte i Siemens i Norge ble halvert, og at Siemens' mange geografiske lokasjoner er redusert til 12.

Samtidig ble det heleide datterselskapet Siemens Oil & Gas Offshore AS integrert i morselskapet. Fusjonsprosessen ble en positiv og vellykket prosess, hvor alle de 384 ansatte ønsket å bli med over til Siemens AS.

Ved utgangen av forretningsåret var antall ansatte i Siemens AS 1 458 personer med en gjennomsnittsalder på 42,9 år. Kjønnfordelingen er fremdeles skjev, dette tilskrives bransjens generelle utfordringer mht kjønnsdelt utdannings- og arbeidsmarked i Norge. Ved årets utgang var det 17 prosent kvinner i bedriften, og dette er en økning siden forrige år. Bedriften etterstreber en høyere andel kvinner også i nøkkelroller, og fokuserer på dette både i inntaket av traineer og ved opptak til lederutviklingsprogrammer.

Samfunnsansvar og etikk

Siemens er opptatt av å holde en høy etisk standard. Dette synliggjøres blant annet gjennom en av våre kjerneverdier: ansvarlig. Selskapet har i de siste årene arbeidet systematisk med å sette etikk og forretningsatferd høyt på dagsordenen, og har etablert et omfattende program for å forhindre brudd på våre forretnings-etiske retningslinjer.

Energy

Healthcare

Retningslinjene baseres blant annet på konvensjoner og regler fra FN, ILO, OECD, Agenda 21, og omhandler forhold som:

- Etterleve alle gjeldende lover
- Forbud mot korrupsjon
- Respektet ansattes grunnleggende menneskerettigheter
- Ta ansvar for ansattes helse og sikkerhet
- Handle i overensstemmelse med gjeldende lover og internasjonale standarder for miljøvern
- Fremme etterlevelse hos egne leverandører gjennom Siemens' "Retningslinjer for forretningsmessig atferd for leverandører", herunder etterleve lover som forbyr barnarbeid

Alle ansatte har gjennomgått og underskrevet virksomhetens forretningsetiske retningslinjer, og det gjennomføres løpende opplæring av ansatte i aktuelle posisjoner. Ansattes rett til å varsle om kritikkverdige forhold er innarbeidet i de etiske retningslinjene og aktivt kommunisert i organisasjonen.

Selskapet har etablert en egen uavhengig organisasjon som følger opp etterlevelsen av virksomhetens compliance-retningslinjer og håndterer eventuelle varsler om kritikkverdige forhold. Compliance-organisasjonen består av tre årsverk og følger opp alle aktiviteter knyttet til Siemens' globale Compliance Program.

Programmet fokuserer på de tre områdene: Forhindre – Avdekke – Respondere, og er et av verdens mest omfattende compliance-program. Resultatene av dette arbeidet har fått internasjonal anerkjennelse, dette vises blant annet i Dow Jones Sustainability Index, hvor selskapet rangeres som best innen sin bransje, med maksimal score innen områdene 'compliance' og 'risk management'.

I 2009 ble den omtalte "Alicante saken", hvor Siemens AS og to representanter for selskapet stod tiltalt for korrupsjon, avsluttet med frifinnelse av selskapets representanter og henleggelse av tiltalen mot selskapet.

Bærekraft

Siemens bidrar til større fokus på miljøvennlige løsninger. I Norge har vi jobbet målrettet for å sette energieffektivisering høyt på den politiske agendaen. En stor del av verdens energiutfordringer kan løses ved å bruke energi smartere, og miljøgevinsten ved slike tiltak er betydelig. Sammen med Bellona har Siemens påvist at man kan frigjøre så mye som 21 TWh ved å bruke teknologi som er tilgjengelig i dag. Det tilsvarer 20 prosent av Norges innenlandske elektrisitetsforbruk.

Sammen med Bellona har Siemens utarbeidet en rekke rapporter som viser potensialet som ligger i energieffektivisering, nå sist i samarbeid med Trondheim kommune i prosjektet Trondheim SmartCity. Prosjektet bestod av en rapport som viser Trondheims potensial innenfor energieffektivisering, og en informasjonskampanje for å engasjere folk flest til å ta ut potensialet.

Ved å ta i bruk energieffektiv teknologi kan kommunen spare hele 22 prosent av energiforbruket sitt, uten at det går ut over levestandard eller komfort. Energieffektiviseringspotensialet vil dermed være et viktig bidrag til å nå kommunens vedtatte målsetning om å kutte klimagassutslippene med 20 prosent før 2012. Prosjektet har skapt stor oppmerksomhet både på lokalt og nasjonalt nivå, både blant sentrale og lokale politikere og i næringslivet.

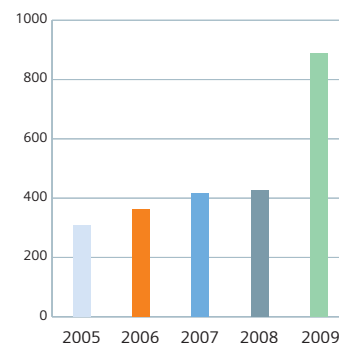
Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Siemens AS arbeider målrettet med en nullskadefilosofi som innebærer at alle ulykker skal forhindres og at ingen arbeidsrelaterte skader, sykdommer eller ulykker skal neglisjeres. Vi har en klar målsetning om null skader med fravær. Selskapets H-verdi (antall ska-

Dow Jones Sustainability Index rangerer Siemens som best innen sin bransje, med maksimal score innen områdene "compliance" og "risk management".

Egenkapital

(i millioner kroner)

der med fravær per million arbeidstimer) endte på 2,81 i 2009 mot 5,9 i 2008. Selv om vi her har hatt en betydelig nedgang skyldes dette i all hovedsak organisatoriske endringer, med utskillelse av installasjonsaktiviteten som eget selskap sommeren 2008. For den øvrige virksomheten har det vært liten endring, noe som understreker betydningen av at sikkerheten for hver enkelt medarbeider må tas på alvor både av lederen og av medarbeideren selv. Det har i siste forretningsår ikke forekommet alvorlige ulykker som har påført selskapets medarbeidere varige skader.

Sykefraværet endte på 3,14 prosent for forretningsåret 2009, hvilket innebærer en betydelig nedgang fra 4,4 prosent året før. Dette skyldes også delvis utskillelse av installasjonsvirksomheten, men også for vår øvrige virksomhet har trenden på sykefraværet vært god. Det er fortsatt til dels store variasjoner i sykefraværet mellom enhetene i virksomheten, fra rundt 1,0 prosent i enkelte divisjoner og opp til 6,1 prosent i fabrikken vår i Trondheim. Vi vil i vårt videre arbeid ha spesiell fokus på de enhetene som ligger høyest.

Medarbeiderundersøkelsen gjennomført på våren 2009 viser gjennomgåen-

de god forbedring siden siste undersøkelse i 2007, og at både trivsel og stolthet ved å arbeide i Siemens er svært høy.

Bedriften har ingen direkte forurensning til luft, vann eller grunn og benytter generelt svært lite forurensende kjemikalier i sin produksjon. Selskapet arbeider aktivt for å sikre at elektroniske småapparater samles inn og tas hånd om på en miljømessig forsvarlig måte. Siemens AS er medlem av Renas og Batteriretur, som tar hånd om elektrisk og elektronisk returgoods.

I løpet av 2009 førte løsninger fra Siemens til en reduksjon av CO₂-utslipp med 210 millioner tonn. Selskapets grønne portefølje står for en betydelig del av forretningen, med hele 23 milliarder euro i omsetning, og løsningene bidrar ikke bare til å øke produktivitet, men også til å holde utslipp, forurensning og kostnader på et minimum. Det gagnar til syvende og sist ikke bare kundene våre, men også samfunnet som sådan.

Marked

Norge er også berørt av finanskrisen selv om vi er svakere rammet enn mange andre land. Investeringstakten har bremsset opp og vi merker markeds-

nedgang på flere områder, spesielt innenfor industri, marine og den eksportrettede delen av olje- og gassmarkedet.

Arbeidsledigheten holder seg rundt 3,1 prosent, noe som er forholdsvis lavt i forhold til andre land i Europa. Det er usikkerhet omkring videreutviklingen, men det antas at arbeidsledigheten vil øke noe innenfor industrirelatert virksomhet.

Oljeinvesteringene forventes å ta seg noe opp og vi merker økte investeringer i det offentlige marked. En del av dette er drevet av stimuleringspakken som ble lansert i forbindelse med finanskrisen. Bygg- og anleggsvirksomheten har hatt en nedgang, men ser ut til å ta seg noe opp i året som kommer.

Energibehovet globalt er i følge det internasjonale energibyrået IEA forventet å øke med 44 prosent frem mot 2030, og klimaendringer setter fokus på energieffektivisering, renere energiproduksjon og fornybar energi. Dette er områder som Siemens arbeider innenfor. Det forventes økt fokus på energieffektivisering både i industrien og innen bygging og drifting av næringsbygg.

I løpet av 2009 førte løsninger fra Siemens til en reduksjon av CO₂-utslipp med 210 millioner tonn.

Energisektoren i Norge er i fortsatt vekst og det knyttes forventninger til vekst, spesielt innen vindkraft, men også innen gasskraft.

Siemens er ledende innen de fleste områdene for samferdsel. Et generelt behov for oppgradering av infrastruktur, og myndighetenes mål om å flytte mer godstrafikk fra vei til bane, gir positive forventninger til våre markeder i årene fremover.

Helsesektoren forventes å bli en av de viktigste sektorene i Norge. Eldre utgjør en stadig større andel av befolkningen, og behovet for omsorg øker samtidig som flere sykdommer kan behandles. Innen helsevesenet fokuseres det på mer effektiv drift gjennom ny teknologi. Siemens er i dag en ledende aktør innen bildediagnostisering og integrerte IT-systemer. Oppkjøp de senere årene har gitt Siemens en ledende posisjon

også innen laboratoriediagnostikk, også kalt In-Vitro diagnostisering.

Strategi og fremtidsutsikter

Lønnsom vekst og kompetente medarbeidere er en forutsetning for å nå Siemens' ambisiøse mål for årene fremover. Medarbeidere og videreutvikling av deres kompetanse er derfor viktige fokusområder. For å øke konkurransekraft og lønnsomhet arbeides det kontinuerlig med forbedringstiltak og reduksjon av kostnader.

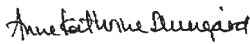
Selskapet har en høy etisk standard i forholdet til medarbeidere, kunder, samarbeidspartnere og andre. Siemens har det som antagelig er verdens mest omfattende compliance-program, og i år har vi sett gode effekter av dette både lokalt og globalt. Etisk forretningsførsel vil være et viktig fokusområde også i årene fremover.

Verden står overfor store utfordringer i fremtiden, med demografiske endringer, økt urbanisering, globalisering og trusselen om klimaendringer. Flere og flere mennesker samler seg på stadig mer konsentrerte områder, og behovet for miljøvennlig energi og effektive løsninger for industrien og helsesektoren øker.

Innovative løsninger vil øke andelen fornybar energiproduksjon og morgendagens strømmnett vil være smartere, og sikre en mer robust og sikker strømforsyning. Selv med dagens forbruksmønster kan energiforbruket effektiviseres vesentlig med ny teknologi. I årene fremover vil Siemens fortsette arbeidet med å finne løsninger på fremtidens utfordringer.

30. september 2009

11. desember 2009

Anne Kathrine Slungård

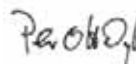

Tom Blades

Andreas Goss

Lars Barstad

Roy Lund

Trygve Refvem

Per Otto Dyb
Adm. dir

Ottar Skogseth

Resultatregnskap

Beløp i 1 000 kroner	Note	2009	2008
Salgsinntekt	2,3	4 812 745	5 199 772
Annen driftsinntekt	4	82 656	88 886
Sum inntekter		4 895 400	5 288 659
Varekostnad	25	2 517 787	2 947 704
Lønnskostnad	5	1 231 981	1 417 116
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	9	38 051	43 584
Tap på fordringer	13	16 497	5 920
Annen driftskostnad	25,28	808 567	582 295
Sum driftskostnader		4 612 883	4 996 619
Driftsresultat		282 517	292 040
Finansinntekt	6,10	491 050	36 407
Finanskostnader	7	95 168	13 165
Sum finansposter		395 882	23 242
Ordinært resultat før skattekostnad		678 399	315 282
Skattekostnad på ordinært resultat	8	166 797	92 248
Årsresultat		511 602	223 034
Anvendelse av årsresultatet			
Foreslått utbytte		79 900	220 000
Annen egenkapital		431 702	3 034
Sum	15	511 602	223 034

Balanse

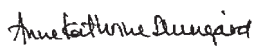
Beløp i 1 000 kroner	Note	2009	2008
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler			
Lisenser	9	424	0
Goodwill	9	21 223	31 262
Sum immaterielle eiendeler		21 647	31 262
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	9	273 070	284 181
Maskiner og anlegg	9	3 943	3 946
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	9	14 022	17 294
Sum varige driftsmidler		291 035	305 421
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	10	59 735	289 075
Investeringer i tilknyttet selskap	10	15 166	15 166
Investeringer i aksjer og andeler		481	481
Andre langsiktige fordringer	11	24 196	22 463
Pensjonsmidler	5	89 723	87 743
Sum finansielle anleggsmidler		189 300	414 927
Sum anleggsmidler		501 982	751 610
Omløpsmidler			
Varer	12	133 078	54 594
Kundefordringer	13	1 261 905	1 000 573
Kortsiktige fordringer konsernkontosystem	14	1 188 952	385 929
Andre kortsiktige fordringer konsern	23	4 025	53 912
Andre kortsiktige fordringer	27	83 376	87 334
Bankinnskudd	14	0	4 083
Sum omløpsmidler		2 671 335	1 586 425
Sum eiendeler		3 173 317	2 338 035

Balanse

Beløp i 1 000 kroner	Note	2009	2008
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Aksjekapital		140 000	140 000
Overkursfond		30 000	30 000
Sum innskutt egenkapital		170 000	170 000
Annen egenkapital		718 456	257 139
Sum opptjent egenkapital		718 456	257 139
Sum egenkapital	15	888 456	427 139
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	5	266 698	214 645
Utsatt skatt	8	286 793	95 491
Sum avsetning for forpliktelser		553 491	310 137
Langsiktig gjeld konsern	23,25	79 023	57 132
Andre langsiktige forpliktelser	25	99 413	78 085
Sum langsiktig gjeld		178 436	135 217
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		231 849	271 175
Betalbar skatt	8	73 565	56 991
Skyldige offentlige avgifter		71 779	100 058
Utbytte	15	79 900	220 000
Annen kortsiktig gjeld konsern	23	12 392	0
Forskudd fra kunder		42 071	18 973
Garantiavsetninger	25	31 173	21 102
Avsatt konsernbidrag		0	168 000
Annen kortsiktig gjeld	17,25	1 010 206	609 244
Sum kortsiktig gjeld		1 552 934	1 465 543
Sum gjeld		2 284 861	1 910 896
Sum egenkapital og gjeld		3 173 317	2 338 035

30. september 2009

11. desember 2009

Anne Kathrine Slungård

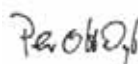

Tom Blades

Andreas Goss

Lars Barstad

Roy Lund

Trygve Refvem

Per Otto Dyb
Adm. dir

Ottar Skogseth

Kontantstrøm

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	678 399	315 282
Periodens betalte skatt	-56 987	-3 591
Ordinære avskrivninger	38 051	43 682
Nedskrivning anleggsmidler (aksjepost SBS AS)	0	15 000
Salgsgevinst/-tap og nedskrivninger anleggsmidler	-35	3 107
Salgsgevinst/-tap ved salg datterselskap	-290 349	0
Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	19 569	163 014
Forskjeller kostnadsført pensjon og		
Inn-/utbetalinger i pensjonsordningen	19 982	-38 222
Netto balanseverdi ved salg av virksomhetsområde	0	0
Endring i andre tidsavgrensningposter	-27 294	-150 000
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	381 336	348 272
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	100	7 405
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-21 280	-9 035
Innbetaling ved salg av andre investeringer/datterselskap	389 042	6 823
Utbetaling ved kjøp av andre investeringer	-281	-60 020
Innbetaling ved salg av andre aksjer	0	3 002
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	367 581	-51 825
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Endring i mellomværende i konsernkontosystem	-544 000	-176 617
Mottatt utbytte	11 000	0
Utbetaling av utbytte	-220 000	-120 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-753 000	-296 617
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-4 083	-170
Kontanter og kontantekvivalenter 01.10.	4 083	4 253
Kontanter og kontantekvivalenter 30.09.	0	4 083

Siemens AS benytter den indirekte modellen for presentasjon av kontantstrømoppstilling i henhold til Foreløpig Norsk Regnskapsstandard for Kontantstrømoppstilling. Den indirekte modellen viser kontantstrømmene brutto fra investerings- og finansieringsaktivitetene, mens det regnskapsmessige resultat avstemmes mot netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

Siemens AS deltar i en konsernkontoordning. Midlene her defineres som konsernmellomværende. Derfor har selskapet ingen kontanter eller kontantekvivalenter per 30.09.09.

Noter

NOTE 1 ■ REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømsoppstilling og noteopplysninger. Årsoppgjøret består av årsberetningen, årsregnskapet og revisjonsberetningen. Årsoppgjøret utgjør en helhet og er avlagt i samsvar med aksjelov, regnskapslov og god regnskapskikk gjeldende i Norge. Regnskapet bygger på grunnleggende regnskapsprinsipper etter RL § 4-1, laveste verdis prinsipp og forutsetningen om fortsatt drift.

Siemens AS har avvikende regnskapsår med avslutning per 30.09. Alle tall er oppgitt i tusen kroner med mindre annet fremgår særskilt.

Konsolideringsprinsipper

Siemens AS har benyttet seg av regnskapsloven § 3-7 vedrørende unntak for konsernregnskapsplikten for morselskap i underkonsern, og Siemens AS utarbeider dermed ikke eget konsernregnskap. Det vises her til årsrapporten for Siemens AG. Konsernet består per 30.09.09 av morselskapet Siemens AS og tilhørende datterselskaper i Norge. Se note 10 for spesifikasjon av eierandeler i datterselskaperne.

Virksomhetsoverdragelser og fusjon

Siemens AS har i løpet av forretningsåret solgt virksomhet. Siemens AS har i tillegg gjennomført en fusjon med regnskaps- og skattemessig virkning fra 01.10.2008. Konsernkontinuitet er benyttet for disse transaksjonene både regnskaps- og skattemessig. Det innebærer at eiendeler og gjeld i det overdragende selskapet videreføres med de verdiene de er balanseført med i dette selskapets selskapsregnskap. Sammenligningstall 2008 i resultatoppstilling, balanseoppstilling, kontantstrømoppstilling og noter tilsvare overtagende selskaps regnskap for foregående år. Se note 21 for ytterligere spesifikasjon.

Driftsinntekter

Siemens' virksomhet består hovedsakelig av løpende prosjekter med varighet fra noen måneder til tre-fire år. For langsiktige tilvirkningskontrakter benyttes NRS 2 for anleggskontrakter. Resultatføring skjer etter løpende avregning basert på fullføringsgraden i prosjektet. Fullføringsgrad er påløpte kostnader i forhold til totalt estimerte kostnader. Estimerte kostnader og fortjeneste vurderes løpende og oppdateres i fullføringsgraden for hver regnskapsperiode, som i selskapet er månedlig. Ved usikkerhet benyttes beste estimat.

Opparbeidet andel av forventet fortjeneste tas løpende til inntekt basert på prinsippet om beste estimat. De enkelte prosjekt resultatvurderes hver måned før andel av forventet fortjeneste tas til inntekt. For prosjekt som forventes å gi tap, blir tapene i sin helhet kostnadsført straks disse blir kjent.

Balanseposter knyttet til tilvirkningskontrakter presenteres brutto i balansen. Kontraktinntekt som ikke er fakturert vises som en eiendel under kundefordringer. Utgifter i tilvirkningskontrakter som per balansedagen ikke inngår i beregning av fullføringsgraden er balanseført som en eiendel i balansen under varer. Forskuddsfakturering beregnes som opptjent inntekt i kontrakten minus fakturering. Forskuddsfakturering av kontrakter er presentert som en forpliktelse under annen kortsiktig gjeld og er ikke nettoført mot kundefordringer.

Tilleggsordre hensyntas i kontraktens planinntekt når disse er signert. I prosjekter med arbeidsplikt føres utgifter knyttet til ikke signerte, men sannsynlige tilleggsordre midlertidig som en eiendel i balansen.

Hvis det er knyttet stor usikkerhet til kundens betalingsevne, benyttes prinsippet "Cash Based Accounting". Inntektsføringen

skjer da først når betaling er mottatt.

For prosjekter som ikke defineres som langsiktig tilvirkningskontrakter, benyttes fullført kontraktsmetode for resultatføring. Servicekontrakter resultatføres i takt med levering av tjenesten.

Det er foretatt avsetninger for garantiarbeider og annen usikkerhet. Det kan erfaringsmessig, for en del prosjekter, oppstå uenighet med byggherre om blant annet tolkning av kontrakter og tilleggsarbeider. I denne forbindelse fremsettes krav og motkrav som vanligvis avgjøres gjennom forhandlinger, rettsak eller voldgift. I regnskapet behandles slike saker etter beste estimat.

I et kontraktsforhold kan det oppstå usikkerhet som følger av ulik fortolkning av kontraktens innhold. Mulige utfall av tvistene er vurdert samt beste estimat er lagt til grunn for regnskapsmessig avsetning.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler og gjeld som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler eller kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgspris redusert med forventede salgskostnader. Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Nedskrivningen reverseres dersom grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt.

note 1 forts.**Fordringer**

Kundefordringer er vurdert til pålydende per balansedagen med fradrag for avsetninger for påregnelige tap.

Varebeholdning

Beholdningen av innkjøpte varer er vurdert til laveste verdi av gjennomsnittlig anskaffelsespris eller forventet netto salgspris. Ukurante varer skrives ned til forventet fremtidig salgspris.

For råvarer og varer under tilvirkning samt anlegg under tilvirkning er beholdningen bokført til laveste verdi av full tilvirkningskost eller forventet netto salgsverdi. I tilvirkningskost inngår direkte og indirekte kostnader inklusive andel faste tilvirkningskostnader.

Aksjer og andeler

Aksjer bestemt for varig eie føres i balansen som finansielt anleggsmiddel og verdsettes til kostpris. Nedskrivning ved antatt varig verdfall foretas etter individuell vurdering av den enkelte investering. I Siemens AS sitt regnskap er kostmetoden brukt for alle eiendeler i aksjeselskaper, inkludert datterselskaper. Mot-tatt utbytte inntektsføres som finansinntekt.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk forutsetter at det også benyttes estimater og forutsetninger som påvirker resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt opplysninger om usikrede eiendeler og forpliktelser på balansedagen.

Betingede utfall

Betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare blir kostnadsført.

Terminkontrakter valuta

Siemens AS sikrer kontantstrømmer i kontrakter inngått i utenlandsk valuta som en del av risikostyringsstrategien. Terminkontraktene vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Siemens AS har benyttet sikringsføring (Hedge Accounting) for kontrakter over 1 million euro. Formålet med sikringsføringen er å sammenstille resultateffektene av det som sikres, sikringsobjektet, med resultateffektene av

sikringsinstrumentet. Sikringseffektiviteten måles løpende og dokumenteres i henhold til krav for bruk av sikringsføring. Dersom kravene til bruk av sikringsføring ikke er oppfylt, følger bokføringen av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet sine respektive vurderingsregler.

Ved sikring av kontantstrømmer (Cash Flow Hedge Accounting) bokføres urealiserte gevinster og tap av sikringsinstrumentet mot egenkapitalen. Det beregnes utsatt skatt på avsetningen direkte mot egenkapitalen.

For andre sikringskontrakter benyttes prinsippet Fair Value Accounting. Urealiserte gevinster og tap av sikringsinstrumentet blir resultatført månedlig.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler er oppført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Driftsmidler med levetid under tre år eller en kostpris på under 15 000 kroner kostnadsføres i anskaffelsesåret. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir kostnadsført løpende under driftskostnader. Kostnader knyttet til vesentlige forbedringer av et driftsmiddel som gir en forventet økt verdi og inntjening i fremtiden, balanseføres og avskrives over den forventede økonomiske levetiden for driftsmidlet.

Ordinære avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmidlet ble satt i ordinær drift og er beregnet lineært ut fra den økonomiske levetiden:

- Maskiner 4–10 år
- Inventar og edb 3–5 år
- Bygninger og anlegg 40–50 år
- Goodwill 4,75–7,5 år
- Tomt avskrives ikke
- Anlegg under utførelse avskrives ikke

Leasing av biler og kontormaskiner behandles regnskapsmessig som operasjonelle leasingavtaler.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Siemens AS innførte fra begynnelsen av forretningsåret 2007 innskuddsbasert tjenestepensjonsordning (innskuddsplan) for alle medarbeidere med flere enn 10 år til pensjonsalder ved utgangen av 2006. Periodens pensjonskostnad utgjøres av betalt innskudd. Innskuddene er fire prosent av den enkelte medarbeiders pensjonsgrunnlag mellom 1 G og 6 G (grunnbeløp). For pensjonsgrunnlag mellom 6 G og 12 G betales et pensjonsinnskudd på åtte prosent. Tidligere opptjente rettigheter ble konvertert i individuelle fripoliser.

For medarbeidere med mindre enn 10 år til pensjonsalder ble den gamle ordningen med rett til definerte ytelser (ytelsesplan) opprettholdt, men betraktes som en lukket ordning. Denne pensjonsordningen behandles regnskapsmessig i henhold til Oppdatert NRS 6 standard for pensjonskostnader.

Pensjonsforpliktelser er vurdert til nåverdien av fremtidige pensjonsytelser som er opptjent på balansedagen. De fremtidige pensjonsytelser beregnet ut fra estimert lønn og pensjonerings-tidspunktet. Pensjonsmidlene er vurdert til antatt markedsverdi på balansedagen. Netto pensjonsforpliktelse på underfinansierte kontrakter er balanseført som forpliktelse, mens netto pensjonsmidler på overfinansierte kontrakter er balanseført som finansielt anleggsmiddel.

Periodens netto pensjonskostnad inngår i resultatregnskapet under posten lønnskostnad. Akkumulert virkning av estimatavvik som overstiger 10 prosent av den største verdien av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene resultatføres over gjenværende opptjeningstid. For den lukkede ordningen resultatføres estimatavviket over gjenstående opptjeningstid.

Skattekostnad

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet på grunnlag av skattemessig resultat. Endring utsatt skatt er beregnet på grunnlag av årets endringer i skatteøkende midlertidige forskjeller og skattereduserende midlertidige forskjeller. Utsatt skatt i balansen er beregnet

note 1 forts.

på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld og underskudd og godtgjørelse til framføring ved utgangen av regnskapsåret. Skattereduserende, midlertidige forskjeller, samt godtgjørelse

og underskudd til framføring, utlignes mot skatteøkende midlertidige forskjeller som reverseres i samme tidsrom. Det foretas full avsetning etter gjeldsmetoden etter nominelle størrelser.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømsoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

NOTE 2 | INFORMASJON OM VIRKSOMHETSOMRÅDENE

Beløp i millioner kroner	2009	2008
Industri	1 953	2 079
Energi	2 423	1 533
Helse	409	352
Electrical Installations* og Corporate Centers	28	1 236
Sum driftsinntekter	4 813	5 200

Selskapet Siemens Oil & Gas Offshore AS ble med regnskapsmessig virkning fusjonert med Siemens AS 01.10.08, og er i inneværende forretningsår gruppert under virksomhetsområdet Energi.

* Virksomheten i divisjon Electrical Installations ble 30.06.08 skilt ut i et 100 prosent eid datterselskap, Siemens Installation AS. Oppjøret ble gjennomført ved utstedelse av nye aksjer i datterselskapet. Driftsinntekter for 9 måneder i 2008 inngår i Siemens AS. Aksjene i Siemens Installation AS ble 01.07.09 i sin helhet solgt til Bravida AS. Se note 10.

Hovedandelen av selskapets driftsinntekter gjelder virksomhet i Norge. I forretningsåret 2009 utgjør eksport 1 412 millioner (28 prosent av total omsetning). De største eksportmarkedene er Singapore og Sør-Korea med hhv 31,9 og 19,5 prosent av den totale eksporten.

NOTE 3 | LANGSIKTIGE TILVIRKNINGSKONTRAKTER

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Inntektsført på igangværende prosjekter	2 819 731	1 655 417
- Kostnader opptjent inntekt og tapsavsetninger	2 488 763	1 414 675
Netto resultatført igangværende prosjekter	330 969	240 742

	2009	2008
Estimert gjenværende produksjon på tapsprosjekter	38 818	1 906
Forventet tap på prosjekter kostnadsføres i sin helhet som avsetning og denne reduseres i takt med fremdrift i prosjektet/realisering av tapene.		
Opptjente ikke fakturerte inntekter igangværende anleggskontrakter inkludert i kundefordringer	222 839	215 314
Forskuddsfakturert produksjon inkludert i annen kortsiktig gjeld	637 992	338 444

note 3 forts.

Prosjektrisiko og usikkerhet

Siemens AS' kontrakter er i stor grad langsiktige, der mange er totalkontrakter til fastpris basert på anbud. Forsinkelser, kvalitetsmangler eller økning i prosjekt-kostnader kan resultere i kostnader som ikke dekkes inn av inntektene fra det aktuelle prosjektet. Dersom et prosjekt er identifisert som tapsbringende føres

det avsetninger for fremtidige tap. Regnskapsmessig behandling er basert på beste estimat ved slutten av regnskapsperioden. Omstendigheter og informasjon kan endre seg i etterfølgende perioder, og endelig utfall kan derfor bli bedre eller dårligere enn hva vurderingene gjort på tidspunktet for utarbeidelsen av regnskapet tilsa.

NOTE 4 ■ ANNEN DRIFTSINNTEKT

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Leieinntekt fra fast eiendom	82 620	85 790
Annen driftsinntekt	36	3 097
Sum annen driftsinntekt	82 656	88 886

NOTE 5 ■ LØNSKOSTNAD, GODTGJØRELSE OG PENSJONSKOSTNAD

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Lønn og feriepenger	972 222	1 022 447
Arbeidsgiveravgift	145 754	153 672
Netto pensjonskostnad	98 011	94 407
Annen lønnskostnad	15 993	146 590
Sum lønn og andre personalkostnader	1 231 981	1 417 116

Gjennomsnittlig antall årsverk 01.10.08 - 30.09.09	1 467	1 804
--	-------	-------

Den store nedgangen i antall ansatte skyldes at divisjon Electrical Installations ble skilt ut til datterselskapet Siemens Installation AS 30.06.08. Dette utgjorde i overkant av 1 100 ansatte. Fusjon med datterselskapet Siemens Oil & Gass Offshore AS per 01.10.08 gir en økning på 370 ansatte i 2009.

Godtgjørelse til styret i Siemens AS utgjorde 669 000 kroner i 2008/2009.

Administrerende direktørs lønn i perioden 01.10.08-30.09.09 var 5 618 065 kroner. Av dette utgjør bonus 3 049 112. Innberetningspliktige godtgjørelser forøvrig var 228 430 kroner.

Administrerende direktør er inkludert i pensjonsordningen for topledere i Siemens AS. Det er innbetalt pensjonspremie på 1 197 447 kroner.

Administrerende direktør har resultatavhengig lønn, og utbetalt bonus som er inkludert i de innberetningspliktige godtgjørelsene. Det er ikke inngått avtale om sluttvederlag for administrerende direktør ved fratreden av sin stilling.

Administrerende direktør er tildelt 6 430 opsjoner for kjøp av aksjer i Siemens AG. Innløsningspris for opsjonene er 3 716 540 kroner. Opsjonene kan innløses i perioden 2007–2010. Administrerende direktør er også tildelt 2 096 aksjer til innløsningspris null kroner. Aksjene kan tidligst innløses i år 2009. Administrerende direktør har innløst 213 antall opsjoner i 2008 med en gevinst på 74 977 kroner. Gevinst på opsjonene avhenger av aksjekurs i Siemens AG målt mot innløsningspris på tidspunkt for innløsning.

Administrerende direktør har ikke fått utbetalt i styrehonorar fra Siemens AS. Verken styrets leder eller administrerende direktør har stillingslån i Siemens AS per 30.09.09.

Styrets leder i perioden oktober 2008 til september 2009 har mottatt 160 000 kroner i styregodtgjørelse. Styrets leder har ingen tildeling av opsjoner eller aksjer.

Øvrige ansatte har lån i selskapet på 18 millioner kroner. Lånene avdras over maksimalt 10 år. Det beregnes normal-rentesats for lånene. Det er ikke stillet særskilt sikkerhetsstillelse for lånene utover utstedelse av gjeldsbrev.

note 5 forts.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor	2009	2008
Revisjonshonorar for lovpålagt revisjon	1 746 137	1 874 060
Honorarer for tjenester utenfor revisjon/andre attestasjonstjenester	0	1 300 998
Honorar for skatterådgivning	539 210	158 404
Sum honorar til revisor	2 285 347	3 333 462

Honorarene er oppgitt eksklusiv merverdiavgift

Pensjonskostnad og pensjonsforpliktelser

Pensjoner er behandlet i samsvar med standard NRS 6 for regnskapsmessig behandling av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.

Siemens AS har en innskuddsbasert tjenstepensjonsordning (innskuddsplan) som tilfredsstiller kravene i loven om OTP. Innskuddene er 4 prosent av den enkelte medarbeiders pensjonsgrunnlag mellom 1 G og 6 G (grunnbeløp). For pensjonsgrunnlag mellom 6 og 12 G betales et pensjonsinnskudd på 8 prosent. Det er innbetalt 36,6 MNOK til de ansatte i 2009.

For medarbeidere som hadde mindre enn 10 år til pensjonsalder ved utgangen av 2006 har selskapet en lukket ordning med rett til definerte fremtidige ytelser (ytelsesplan). Den lukkede ordningen har ved utgangen av året 222 aktive medlemmer i tillegg til 950 pensjonister. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Det er en nettoplan, slik at forpliktelsene ikke påvirkes av eventuelle modellendringer

i folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom Storebrand Livsforsikring AS og pensjonsmidlene forvaltes og investeres i samsvar med Storebrands norm.

I tillegg til de fonderte tjenstepensjonsplanene, har selskapet usikrede pensjonsforpliktelser. Disse pensjonsplanene over drift omfatter hovedsakelig forpliktelser knyttet til AFP-ordningen, samt forpliktelser vedrørende 33 yrkesaktive og 31 førtidspensjonerte eller pensjonerte topledere.

Det er benyttet en uttakstilbøyelighet for AFP på 50 prosent ved 62 år. I tillegg til basis AFP yter bedriften gavepensjon, med målsetting å bringe total førtidspensjon opp til 65 prosent av lønn. Siden det per 30.09.09 ikke foreligger noen endelig beslutning om en ny AFP-ordning, er ytelser og forpliktelser beregnet etter samme kriterier som foregående år.

I samsvar med forutsetningene i NRS 6 er de aktu-
arberegnede verdiene av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser for 2008/09 basert på oppdaterte

oppgaver fra forsikringsselskapet og Siemens AS nær 30.09.09.

De økonomiske forutsetningene for aktuarberegningene for 2008/09 er vurdert i forhold til den aktuelle økonomiske situasjonen, NRS anbefalinger og konsernets policy. Diskonteringsrenten er senket med 0,89 prosent i forhold til foregående år, begrunnet i det langsiktige rentenivået. Diskonteringsrenten fastsettes etter samme prinsipper som i NRS anbefalinger, tilpasset det aktuelle rentenivå.

Endringer i pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene som skyldes estimatavvik behandles separat for sikrede og usikrede pensjonsplaner. Estimatavvik som utgjør inntil 10 prosent av pensjonsforpliktelsene for de usikrede ordningene er ført som korreksjonspost (i korridoren) i oppstillingen. Overskytende avvik resultatføres over gjennomsnittlig gjenstående opptjeningstid, 16 år. For den lukkede alderspensjonsordningen er korridoren satt til null, begrunnet med den korte restopptjeningstiden. Estimatavviket resultatføres over gjennomsnittlig gjenstående opptjeningstid på 3 år.

note 5 forts.

Pensjonskostnad	Totalt 2009	Usikret 09	Sikret 09	Totalt 2008
Årets pensjonsopptjening/service cost	29 336	22 779	6 557	24 674
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	45 481	16 364	29 117	49 591
Avkastning på pensjonsmidler	-36 118		-36 118	-40 743
Resultatført andel aktuarielt tap	22 671	4 128	18 543	16 772
Resultatført planendring	0	0	0	0
Resultatført netto forpliktelse oppgjør	0	0	0	12 401
Resultatført pensjonskostnad inkl. AGA	61 370	43 271	18 099	62 695

Pensjonsforpliktelse/- midler	Totalt 2009	Usikret 09	Sikret 09	Totalt 2008
Pensjonsforpliktelser (DBO) inklusive AGA	-1 061 797	-377 902	-683 895	-913 057
Pensjonsmidler (markedsverdi)	651 851	0	651 851	640 292
Netto midler/forpliktelse (-)	-409 946	-377 902	-32 044	-272 765
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	232 971	111 205	121 766	145 863
Netto pensjonsmidler/forpliktelse (-)	-176 975	-266 698	89 723	-126 902

Balanseført netto pensjonsforpliktelse	-266 698	-266 698		-214 645
Balanseført netto pensjonsmidler	89 723		89 723	87 743

Økonomiske forutsetninger	2009	2008
Diskonteringsrente	4,05%	4,94%
Forventet lønnsregulering	4,00%	4,50%
Forventet pensjonsøkning	1,75%	1,75%
Forventet G-regulering	3,75%	4,25%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	6,00%	6,00%

Aktuarielle forutsetninger:

Beregningene er basert på standardiserte forutsetninger, K 2005, for døds- og uføresutviklingen, samt andre demografiske faktorer, utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Det er videre forutsatt en fratredelseshyppighet som avtrappes fra 8 prosent for aldersgruppen 20–24 år og ned til 0 prosent for 51-åringere og eldre. Dette tilsvarer en fratredelseshyppighet på 2–3 prosent for arbeidsstokken sett under ett.

NOTE 6 ■ FINANSINNTEKT

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Renteinntekt konsern	27 279	27 690
Annen renteinntekt	5 344	11 478
Gevinst ved avgang datterselskap	290 349	-29
Mottatt utbytte konsern	11 000	13 200
Valutagevinst (-tap)	157 078	-15 934
Annen finansinntekt	0	3
Sum finansinntekt	491 050	36 407

Salg av Siemens Installation AS gav en gevinst på 290 millioner kroner. Siemens mottok utbytte på 11 millioner kroner fra Osram AS i regnskapsåret 2009, se note 10.

NOTE 7 ■ FINANSKOSTNAD

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Rentekostnad konsern	3 605	4 444
Annen rentekostnad	17 540	5 962
Tap ved salg av aksjer	0	24
Nedskrivning av aksjer	0	15 000
Valutatap	74 023	-12 265
Sum finanskostnad	95 168	13 165

NOTE 8 ■ SKATT

Grunnlag betalbar skatt

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Ordinært resultat før skattekostnad	678 398	315 282
Permanente forskjeller/andre forskjeller	-90 624	10 392
Endring skatteøkende/skattereduserende midlertidige forskjeller	-683 219	16 042
Effekt som følge av fusjoner og interne transaksjoner ¹	381 010	-74 568
Effekt av poster ført mot Egenkapitalen	-22 750	13 011
Korreksjoner tidligere år	-994	-1 141
Grunnlag betalbar skatt	261 820	279 018
28% betalbar skatt herav	73 309	78 125
Skatt betalt til utlandet, direkte utgiftsført	391	0
Betalbar skatt i skattekostnaden	73 701	78 125

Årets skattekostnad fremkommer slik:

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Betalbar skatt på årets resultat	73 701	102 146
Endring netto utsatt skatt	193 048	-4 492
Korreksjon for poster ført direkte mot balansen ^{1 2}	-99 952	-5 406
Årets totale skattekostnad	166 797	92 248

Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:

Beløp i 1 000 kroner	30.09.09	30.09.08
Betalbar skatt på årets resultat	73 309	102 146
Reduksjon betalbar skatt grunnet konsernbidrag	0	-47 040
Korreksjoner betalbar skatt tidligere år m.v.	256	1 885
Sum betalbar skatt	73 565	56 991

Spesifikasjon av grunnlag utsatt skatt:

Beløp i 1 000 kroner	30.09.09	30.09.08
Skatteøkende/skattereduserende forskjeller som utlignes		
Anleggsmidler/langsiktig gjeld	-69 959	-90 558
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	1 084 304	438 196
Sum	1 014 346	347 638
Poster ført direkte mot egenkapitalen	9 914	-6 597
Sum grunnlag utsatt skatt	1 024 260	341 041

28% Utsatt skatt (+) / Utsatt skattefordel (-)	286 793	95 491
---	----------------	---------------

note 8 forts.

- 1) Selskapet har i løpet av regnskapsåret innfusjonert 1 datterselskap. Fusjonen er gjennomført med regnskaps- og skattemessig kontinuitet. Salget av et datterselskap har medført beskatning som følge av opphør av konserntilknytning.
- 2) Endring balanseførte finansielle instrumenter samt latent skatt i tilknytning til disse poster blir til dels ført direkte mot egenkapitalen.

Sammenheng mellom skattekostnad og skatt beregnet som gjennomsnittlig nominell skattesats på resultat før skatt:

Beløp i 1 000 kroner	Kroner	Skattekostnad i % av resultat før skatt
Skatt beregnet som gjennomsnittlig nominell skattesats på resultat før skatt	189 951	28,00%
Effekt av permanente forskjeller	7 151	1,05%
Effekt av skattefritt aksjeutbytte	-2 988	-0,44%
Effekt av skattefri salgsgevinst aksjer	-24 389	-3,60%
Effekt av poster ført mot egenkapitalen	-2 929	-0,43%
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	166 796	24,59%

NOTE 9 ■ VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i 1 000 kroner	Lisenser, lignende rettigheter	Goodwill	Tomter/ bygninger	Maskiner og anlegg	Bedriftsutstyr og inventar	Sum
Anskaffelseskost		70 961	460 174	54 328	231 114	816 577
Årets tilgang	3 190	0	0	1 307	16 783	21 280
Årets avgang - kostpris		0	1 573	0	111 733	113 306
Anskaffelseskost 30.09.09	3 190	70 961	458 601	55 635	136 164	724 551
Akkumulerte av- og nedskrivninger	2 766	49 738	185 531	51 692	122 142	411 869
Balanseført verdi per 30.09.09	424	21 223	273 070	3 943	14 022	312 682
Årets av- og nedskrivninger	2 766	10 040	11 111	1 363	12 771	38 051
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær	
Økonomisk levetid	5 år	4,75–7,5 år	0–50 år	10 år	3–5 år	

Den økonomiske levetiden for goodwill er vurdert til 5–7,5 år. Regnskapslovens hovedregel tilsier en avskrivningstid på 5 år.

Siemens AS har de siste årene styrket sin produktportefølje innenfor sikkerhetssystemer, divisjon Building Technologies, ved oppkjøp av virksomheter. Selskapet Auticon Alarm AS ble kjøpt i år 2003 og er en viktig del av det totale produkt- og tjenestespekteret til Security Systems. Fremtidsutsiktene i markedet ansees

som meget gode og tjenestetyper som tilbys i fremtiden vil utvikles videre. På bakgrunn av dette, er det valgt en avskrivningstid på 7,5 år. Bokført verdi av goodwill knyttet til oppkjøpet av Auticon Alarm er MNOK 3,7 per 30.09.09.

Siemens utvidet produktporteføljen ytterligere ved kjøp av det svenske konsernet Bewator AB, 1. oktober 2007. Bewator er produsent og leverandør av sikkerhetsprodukter, herunder innovative konsepter og løsninger innenfor elektronisk

note 9 forts.

sikkerhet. Det er valgt en avskrivningstid på 5 år. Per 30.09.09 utgjør bokført verdi av goodwill MNOK 7,5.

Oppkjøpet av virksomheten i El-Trade april 2007, har styrket Siemens sin satsning på Large Drives spesielt mot markedene skip og offshore. Gjennom El-Trade har Siemens AS fått tilgang til en etablert og velrenomert leverandør av Loher (LDL) sine produkter. Virksomheten inngår i divisjon Industry Automation and Drives Technology. Det er valgt en avskrivningstid på 5 år. Per 30.09.09 utgjør bokført verdi av goodwill knyttet til oppkjøpet MNOK 10.

Siemens AS har i forretningsåret kjøpt IP-rettighetene til pasientjournalssystemet DocuLive. Basert på fremtidig inntjening, vurdert til nåverdi, er verdien nedskrevet med MNOK 2,6 per 30.09.09. Benyttet diskonteringsrente er 5 års statsobligasjonsrente på 3,59 prosent med et risikopåslag på 2 prosent.

Leieavtaler

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Kontor- og lagerbygg	24 788	20 675
Biler	15 050	33 114
Kontorutstyr	3 170	6 400
Sum kostnad leieavtaler	43 008	60 189

Siemens AS leier kontor- og lagerbygg 10 ulike steder i landet. Den lengste inngåtte avtalen løper til utgangen av år 2014. Selskapet har inngått leasingavtaler av personbiler og varebiler med to til fem års løpetid. Kontraktene knyttet til leie av kontormaskiner og kaffemaskiner opphørte 01.04.09.

NOTE 10 | AKSJER

Beløp i kroner	Forretnings- sted	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Aksjens pålydende	Andel av pålydende	Bokført verdi	Eier- andel
Aksjer i datterselskaper							
Siemens Business Services AS	Oslo	40 000 000	8 000	5 000	40 000 000	59 734 750	100%
Sum aksjer i datterselskaper						59 734 750	

01.07.2009 ble Siemens Installation AS solgt til Bravida AS.

Aksjer i tilknyttede selskaper

Osram AS	Lysaker	20 000 000	200 000	100	8 800 000	15 166 000	44%
Sum aksjer i tilknyttede selskaper						15 166 000	

Beløp i 1 000 kroner	Årsresultat per 30.09.08	Egenkapital per 30.09.08
Ikke konsoliderte datterselskaper og tilknyttede selskaper		
Osram AS	9 181	66 370

Resterende 56% av aksjene eies av Osram GmbH.

note 10 forts.

Salg av datterselskapet Siemens Installation AS

Divisjon Electrical Installations tilbød tekniske løsninger innenfor installasjon og servicetjenester for bygg. Virksomheten ble drevet fra ca 25 enheter spredt over hele Norge, med nærmere 1 100 fast ansatte. Virksomheten ble skilt ut i et heleid datterselskap, Siemens Installation AS, per 30.06.2008. Selskapet ble ett år senere, 01.07.2009, solgt til Bravida AS. Virksomheten genererte MNOK

1 236 i driftsinntekter for Siemens AS i år 2008. I år 2009 er det inntektsført MNOK 290 knyttet til salget av selskapet.

Siemens AS har benyttet seg av unntaket i regnskapsloven § 3–7 med hensyn til ikke å utarbeide konsernregnskap. Konsernregnskapet kan fås oversendt ved å benytte følgende adresse:

Siemens AG, Wittelsbacherplatz 2, D-80333 Munich, Germany.

NOTE 11 ■ ANDRE LANGSIKTIGE FORDRINGER

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Lån til ansatte (jfr. note 5)	18 011	19 474
Andre langsiktige fordringer	6 185	2 989
Sum andre langsiktige fordringer	24 196	22 463

Oversikten viser bokført verdi av fordringer med forfall senere enn ett år etter balansedagen.

NOTE 12 ■ VARER

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Råvarer	79 875	12 817
Varer under tilvirkning	2 932	3 729
Ferdigvarer	50 271	38 048
Sum varer	133 078	54 594

Beholdningen av varer er vurdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Det er gjort fradrag for ukurans.

NOTE 13 ■ KUNDEFORDRINGER

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Tap på kundefordringer	10 835	1 629
Inngått på tidligere avskrevne fordringer	0	0
Endring i avsetning	5 662	4 291
Netto tap på fordringer	16 497	5 920

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Brutto kundefordringer	848 011	612 061
Avsetning for tap på kundefordringer	-22 763	-9 856
Opptjente ikke fakturerte inntekter	436 656	398 368
Netto kundefordringer	1 261 905	1 000 573

NOTE 14 ■ BETALINGSMIDLER

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Bankinnskudd	0	4 083
Sum	0	4 083

Siemens AS har ingen bundne likvider. Siemens AS har bankgaranti på 64 millioner kroner for skattetrekkforpliktelser.

Alle bankaktiviteter går via Siemens Financial Services GmbH (SFS). Siemens AS har derigjennom ingen kreditt- eller likviditetsrisiko, da dette ligger på Siemens AG. Beholdningene i SFS utgjør netto per 30.09.09 1 189 MNOK. Av de positive beholdningene har Siemens AS plassert 1 265 MNOK i en tremånederskontrakt til en høyere rente.

NOTE 15 ■ EGENKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Beløp i 1 000 kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen egenkapital	Derivater kontantstrømsikring	Sum
Egenkapital per 30.09.08	140 000	30 000	252 390	4 750	427 139
Fusjon datterselskap			45 525	8 904	54 429
Prinsippendring innebygde derivater (se note 26)			-4 491		-4 491
Egenkapital per 01.10.08	140 000	30 000	293 424	13 654	477 077
Årets resultat			511 602		511 602
Derivater kontantstrømsikring - årets endring				-20 792	-20 792
Avsatt til utbytte			-79 900		-79 900
Annet			469		469
Egenkapital 30.09.09	140 000	30 000	725 595	-7 139	888 456

note 15 forts.

* Fri egenkapital utgjør 571 125 millioner kroner etter utbytte per 30.09.09.

Sikringsføring benyttes ved bokføring av sikringsinstrumentet ved sikring av kontantstrømmer (kontantstrømsikring). Virkelig verdi av sikringsinstrumenter føres midlertidig mot egenkapitalen inntil sikret transaksjon inntreffer (netto etter skatt).

I henhold til NRS9 benyttes konsernkontinuitet ved fusjonen av Siemens Oil & Gas Offshore AS, med en egenkapitaleffekt på 54 429 tusen kroner. Fusjon er gjennomført uten vederlag.

Per 30.09.09 består selskapets aksjekapital av 140 000 aksjer hver pålydende 1 000 kroner. Selskapets aksjer er i sin helhet eid av Siemens International Holding BV, som igjen eies 100 prosent av Siemens AG.

NOTE 16 ■ VALUTADERIVATER

Beløp i 1 000 kroner	Valutabeløp	Beløp i NOK	Gjennomsnittlig avtalt kurs	Kurs per 30.09.08	Gjennomsnittlig gjenstående løpetid i dager
Valutaterminer					
Kjøp EUR/salg NOK	-85 793	-740 537	9	8,46	264
Salg EUR/kjøp NOK	132 328	1 151 478	9	8,46	306
Kjøp USD/salg NOK	-26 041	-169 325	7	5,78	178
Salg USD/kjøp NOK	37 406	246 779	7	5,78	250
Kjøp SEK/salg NOK	-823	-726	1	0,83	601
Kjøp SGD/salg NOK	-31	-125	4	4,10	211
Salg SGD/kjøp NOK	293	1 240	4	4,10	29
Kjøp GBP/salg NOK	-65	-704	11	9,30	83

Virkelig verdi av derivatene som er bokført i balansen per 30.09.09 er som følger:

EUR	14 488
GBP	-98
SEK	-27
SGD	41
USD	12 101
Sum	26 506
Positive beholdninger:	73 442
Negative beholdninger:	-46 937
Sum	26 506

note 16 forts.

Beløpene som er ført mot egenkapitalen i perioden fremgår av egenkapitalnoten.

I resultatregnskapet føres verdivurdering og oppgjør av sikringskontrakter under finanskostnad og -inntekt. I balansen føres verdien av åpne sikringskontrakter under andre kort- eller langsiktige fordringer eller annen kort- eller langsiktig gjeld.

Basert på gjeldende retningslinjer skal alle fremtidige kontantstrømmer og posisjoner i utenlandsk valuta sikres gjennom bruk av terminkontrakter og opsjoner. Det ligger et sikringsorientert syn til grunn for bruk av finansielle instrumenter gjennom motpost i underliggende forretningsmessige kontantstrømmer.

Siemens AS' valutaeksponering knytter seg til innkjøp i EUR og USD, og salg i EUR. Valutarisiko knyttet til bekreftede salgs- og innkjøpsordrer sikres fullt ut.

Det benyttes i tillegg opsjoner for å sikre seg mot svingninger i prosjekters tilbudsfase. Alle sikrings forretninger foretas mot Siemens AGs internbank, Siemens Financial Services GmbH.

Siemens AS benytter seg ikke av finansielle instrumenter knyttet til råvarer.

Siemens AS benytter seg ikke av rentebærende finansielle instrumenter knyttet til rentebærende derivater.

Ved bruk av kontantstrømsikring bokføres urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumenter direkte mot egenkapitalen (se også note 15). Det beregnes utsatt skatt på avsetningen direkte mot egenkapitalen. Per 30.09.09 er det bokført akkumulert netto urealisert tap på MNOK 7 korrigert for utsatt skatt.

NOTE 17 ■ ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Lønn og feriepenger	136 813	136 693
Uopptjent inntekt	37 645	35 834
Avsetning for forpliktelser	132 809	54 918
Forskuddsfakturert produksjon prosjekter	637 992	338 444
Valutaderivater med negativ verdi	46 937	26 284
Annen kortsiktig gjeld	18 009	17 071
Sum annen kortsiktig gjeld	1 010 206	609 244

NOTE 18 ■ PANTSTILLELSER OG GARANTIANSVAR

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Garantiansvar		
Kausjonsansvar for ansatte	200	400
Kausjonsansvar for datterselskaper	600	169 771
Sum garantiansvar	800	170 171

Per 30.09.09 har Siemens AS kausjonsansvar i form av en skattetrekksgaranti for Siemens Business Services AS på 600 000 kroner.

Nærmere om bankgaranti for Siemens AS sine skattetrekksforpliktelser, se note 14.

Siemens AS har tinglyst en avtale om factoring etter pantelovens § 4–10, avtalen gjelder avhendelse av enkle pengekrav i næringsvirksomheten og gjelder for et beløp opp til 80 millioner. Tinglysningen er gjort til fordel for Kreditanstalt für Wiederaufbau og er gjort i forbindelse med prosjektfinansiering.

NOTE 19 ■ IKKE BALANSEFØRTE FORPLIKTELSER

Siemens AS har følgende ikke førte balanseforpliktelser ved utgangen av forretningsåret 2009:

Beløp i 1 000 kroner				
Beskrivelse:	Innen 1 år	1–3 år	4–5 år	Totalt
Leasing biler	12 600	18 900	5 000	36 500
Lysreklame	250			250
Bellona	500	500		1 000
Lisenser	12 000			12 000
ISS AS Outsourcingavtale	28 000	57 000		85 000
	53 350	76 400	5 000	134 750

NOTE 20 ■ ANDRE FORHOLD

Siemens AS har en pågående rettsvist med Netel AS/Byggservice & Vedlikehold AS. I Oslo tingretts dom 16.07.2009 ble Siemens AS dømt til å betale et nettobeløp på MNOK 92,1 (inkl renter og mva) til Byggservice & Vedlikehold AS. Siemens AS anket dommen til Borgarting lagmannsrett 16.09.2009. Det forventes at ankesaken vil skje i løpet av høsten 2010. Det er avsatt for tvisten i regnskapet per 30.09.09 etter beste estimat.

I tillegg er det gjort avsetninger for å dekke forventede kostnader som følge av andre mindre tvister. Endelig avgjørelse i slike saker vil imidlertid alltid være forbundet med usikkerhet og kan resultere i at ansvaret overstiger de bokførte avsetningene. Vi mener likevel at avsetningen er tilstrekkelig per 30.09.09.

NOTE 21 ■ FUSJON

Det heleide datterselskapet Simens Oil & Gas Offshore AS (SOGO) ble fusjonert med Siemens AS med regnskaps- og skattemessig virkning per 01.10.08. Fusjonen er gjennomført i henhold til konsernkontinuitet. Fusjonen ble gjennomført med dato 01.07.09.

Fusjonen er gjennomført etter aksjelovens §13–23 hvor morselskapet har tatt over eiendeler, rettigheter og forpliktelser uten vederlag. Fusjonsbalansen viser sammenslått balanse per 01.10.08 for de involverte selskaper, hensyntatt eliminering av selskapenes mellomværende.

note 21 forts.

Balanse	Fusjonsbalanse
Beløp i 1 000 kroner	01.10.08
Eiendeler	
Immaterielle eiendeler	
Goodwill	31 262
Sum immaterielle eiendeler	31 262
Varige driftsmidler	308 051
Finansielle anleggsmidler	
Pensjonsmidler	87 743
Aksjer i datterselskaper	119 755
Aksjer i tilknyttede selskaper	15 166
Aksjer og andeler i andre selskaper	481
Andre langsiktige fordringer	23 915
Sum finansielle anleggsmidler	247 059
Sum anleggsmidler	586 372
Omløpsmidler	
Varer	60 319
Forskuddsbetalt skatt	0
Kundefordringer	1 459 979
Kortsiktige fordringer konsernkontosystem	644 952
Andre kortsiktige fordringer konsern	170 552
Andre kortsiktige fordringer	20 994
Bankinnskudd	4 083
Sum omløpsmidler	2 360 879
Sum eiendeler	2 947 250

note 21 forts.

Balanse	Fusjonsbalanse
Beløp i 1 000 kroner	01.10.08
Egenkapital og gjeld	
Egenkapital	
Aksjekapital	140 000
Overkursfond	30 000
Annen innskutt egenkapital	0
Sum innskutt egenkapital	170 000
Annen egenkapital	307 077
Sum annen egenkapital	307 077
Sum egenkapital	477 077
Avsetning for forpliktelser	
Pensjonsforpliktelser	244 737
Avsetninger	13 694
Utsatt skattegjeld	200 427
Sum avsetning for forpliktelser	458 857
Annen langsiktig gjeld	135 217
Kortsiktig gjeld	
Leverandørgjeld	337 595
Betalbar skatt	56 991
Skyldige offentlige avgifter	110 006
Avsatt til utbytte	220 000
Forskudd fra kunder	18 973
Garantiavsetninger	28 027
Avsatt konsernbidrag	19 000
Annen kortsiktig gjeld	1 085 507
Sum kortsiktig gjeld	1 876 100
Sum gjeld	2 470 174
Sum egenkapital og gjeld	2 947 251

NOTE 22 ■ FINANSIELL MARKEDSRISIKO

Siemens AS benytter seg ikke av finansielle instrumenter knyttet til råvarer og rentebærende derivater. På grunn av Siemens Financial Services GmbH gode likviditet har Siemens AS en liten kreditt- og likvidetsrisiko. Kundefordringer blir fortløpende vurdert ut fra endring i markedsforhold og ledelsens vurdering, vi anser at dette er tatt høyde for i avsetning for tap på fordringer.

NOTE 23 ■ KONSERNMELLOMVÆRENDE

Beløp i 1 000 kroner	2009	2008
Kortsiktig fordring konsern	4 025	53 912
Kortsiktig gjeld konsern	12 392	-
Langsiktig gjeld konsern	79 023	57 132

Tabellen viser konsernmellomværende utover mellomværende knyttet til konsernkontoordningen.

NOTE 24 ■ AKSJEBASERT BETALING

Ledende personer i Siemens AS får tildelt opsjoner fra Siemens AG. Perioden fra tildeling til utøvelse er 3–4 år. Opsjonskostnaden resultatføres i Siemens AS. Disse forpliktelsene går mellom Siemens AG og den ansatte i Siemens AS.

Det er to ulike ordninger for aksjebasert betaling. Opsjoner tildelt til og med forretningsåret 2007 er egenkapitalbasert. Opsjoner tildelt fra og med forretningsåret 2008 er kontantbasert.

Ordning til og med 2007:

I forbindelse med tildeling får Siemens AS en faktura basert på virkelig verdi av tildelte opsjoner på tildelingstidspunktet. Verdien kostnadsføres i Siemens AS over opptjeningsperioden.

Ordning fra og med 2008:

Siemens AS blir belastet forventet månedlig kostnad på opsjonene fra Siemens AG. Den månedlige kostnaden bygger opp en gjeld i Siemens AS til Siemens AG.

Kostnaden er basert på virkelig verdi av opsjonene på balansedagen. På utøvelses-tidspunktet blir den faktiske verdien på opsjonene lagt til grunn. Dette danner grunnlag for den endelige kostnaden fakturert fra Siemens AG.

På utøvelses-tidspunktet blir gevinsten mellom aksjekurs og avtalt utøvelseskurs utbetalt fra Siemens AG direkte til den ansatte med fradrag for skatteprosent. Denne prosenten er vesentlig høyere enn marginalsatt i Norge. Det tilbakeholdte skattebeløpet hos Siemens AG blir så utbetalt til Siemens AS. Den norske marginals-katten blir utregnet og betalt til norske skattemyndigheter mens resten av beløpet blir utbetalt til den ansatte fra Siemens AS.

Total kostnadsføring for begge ordningene er ført under lønnskostnader. I forretningsåret 2009 utgjorde dette 2 185 270 kroner.

NOTE 25 ■ KLASSIFISERINGSENDRING

For forretningsåret 2009 har selskapet besluttet å endre presentasjon av enkelte poster. Sammenlignbare tall for 2008 er reklassifisert. Tabellen under viser hvilken regnskapslinje postene tilhørte i 2008 og hvilken linje de er flyttet til i 2009.

Balanse

Fra regnskapslinje 2008	Til regnskapslinje 2009	Beløp 2008 TNOK	Beløp 2009 TNOK
Annen kortsiktig gjeld	Annen langsiktig gjeld konsern	-57 132	-79 023
Annen kortsiktig gjeld	Andre langsiktige forpliktelser	-78 085	-63 215
Sum		-135 216,77	-142 238,00

Resultat

Fra regnskapslinje 2008	Til regnskapslinje 2009	Beløp 2008 TNOK	Beløp 2009 TNOK
Annen driftskostnad	Varekost	-145 257	-155 752
Sum		-145 257,00	-155 752,28

NOTE 26 ■ PRINSIPPENDRING INNEBYGDE DERIVATER

En kontrakt som skal gjøres opp i utenlandsk valuta inneholder innebygde valutaderivater. Innebygde valutaderivater skal under IFRS skilles ut fra vertskontrakten og regnskapsføres separat dersom den økonomiske risikoen ved det innebygde derivatet ikke er nært knyttet til de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen i vertskontrakten. Dette er vurdert å være tilfellet dersom kontrakten skal gjøres opp i en valuta som verken er funksjonell valuta for Siemens AS eller motpart. Tidligere år har Siemens AS lagt til grunn slik praksis i årsregnskapet utarbeidet i henhold til GRS med bakgrunn i NRS (D) Regnskapsføring av finansielle instrumenter. I forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2009 er det imidlertid vurdert at slik praksis ikke lenger er regulert innenfor GRS og Siemens AS regnskapsfører derfor ikke slike innebygde derivater i årsregnskapet for 2009.

Balanseført verdi av innebygde derivater per 30.09.08 utgjorde MNOK 6,2. Dette er korrigert mot egenkapital per 01.10.08. Deler av denne verdien ville ellers blitt resultatført i 2009 i henhold til innfrielse av aktuelle kontrakter.

Balanseført forpliktelse av innebygde derivater utgjorde MNOK 5,5 per 30.09.07. Denne verdien er resultatført i 2008 i henhold til innfrielse av aktuelle kontrakter. I tillegg er 2008 resultatet påvirket av resultatført verdi av innebygde derivater per 30.09.08 slik at netto resultateffekt for 2008 er MNOK 11,8. Sammenligningstall for 2008 er ikke omarbeidet.

NOTE 27 ■ ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

	2009	2008
Valutaderivater	73 442	37 012
Andre kortsiktige fordringer	9 933	50 321
Sum andre kortsiktige fordringer	83 376	87 334

NOTE 28 ■ ANNEN DRIFTSKOSTNAD

	2009	2008
Frakt- og transportkostnader	23 268	22 961
Leie lokaler	26 605	33 439
Lys og varme	17 160	14 896
Renovasjon, vann, avløp, renhold mv	12 022	12 667
Leie av maskiner, inventar mv	12 486	8 980
Verktøy og inventar (ikke aktiverbart)	13 280	24 817
Reparasjon og vedlikehold bygning	20 148	19 237
Reparasjon og vedlikehold annet	7 460	7 091
Fremmedtjeneste	272 098	175 232
Kontorkostnad, telefon, porto mv	22 358	26 032
Drivstoff, vedlikehold, forsikring og avgifter på transportmidler	1 152	17 457
Reise- og diettkostnad	107 424	98 505
Salgs- og reklamekostnad	15 038	25 190
Representasjonskostnader	2 210	6 739
Kontingent og gave	4 504	9 141
Forsikringspremie	4 602	9 208
Garanti- og servicekostnad	10 636	24 350
Lisens- og patentkostnad og royalties	32 982	32 505
Annen kostnad	203 135	13 848
Sum annen driftskostnad	808 567	582 295

ERNST & YOUNG Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young ASChristian Frederiks pl. 6, NO-0154 Oslo
Oslo Atrium, P.O. Box 20, NO-0051 OsloForetaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf.: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i
Siemens AS

Revisjonsberetning for 2008/2009

Vi har revidert årsregnskapet for Siemens AS for regnskapsåret pr. 30. september 2009, som viser et overskudd på kr 511.602.000. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 30. september 2009 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 11. desember 2009
ERNST & YOUNG AS
Terje Klepp

statsautorisert revisor

Tore Sørli
statsautorisert revisor

Siemens' adresser i Norge

Hovedkontor Oslo

Østre Aker vei 90
0596 Oslo
Postadresse:
Postboks 1
0613 Oslo
Tlf. +47 22 63 30 00
Faks +47 22 63 38 05

Bodø

Pålsveien 6
Postadresse:
Postboks 641
8001 Bodø
Tlf. +47 75 54 15 00
Faks +47 75 54 15 01
Faks +47 77 07 99 01

Tromsø

Strandvein 144B,
9006 Tromsø
Postadresse:
Postboks 6130,
9291 Tromsø
Tlf. +47 77 60 89 00
Faks +47 77 60 89 99

Bergen

Kanalveien 5
5068 Bergen
Postadresse:
Postboks 6215
5893 Bergen
Tlf. +47 55 17 66 00
Faks +47 55 17 69 00

Haugalandet

Salhusveien 165
5538 Haugesund
Tlf. +47 52 70 51 70
Faks +47 52 70 51 80

Østfold

Sundløkkaveien 75
1659 Torp
Tlf. +47 22 63 49 89
Faks +47 22 63 49 80

Trondheim

Bratsbergveien 5
7037 Trondheim
Postadresse:
7493 Trondheim
Tlf. +47 73 95 90 00
Faks +47 73 95 90 70

Kristiansand

Narvika 5
4633 Kristiansand S.
Tlf. +47 38 14 54 50
Faks +47 38 14 54 66

Skien

Bedriftsveien 86
3735 Skien
Tlf. +47 22 63 46 70
Faks +47 22 63 46 66

Stavanger

Gamle Forusvei 1
Postadresse:
Postboks 8036
Postterminalen
4068 Stavanger
Tlf. +47 51 82 70 70
Faks +47 51 82 70 30

Mo (Helgeland)

Divisjon Industri
Svenskeveien 20
8622 Mo
Tlf. +47 75 12 73 60
Faks +47 75 12 73 90

Ålesund

Smibakken 3
Postadresse:
Postboks 8081
Spjelkavik
6018 Ålesund
Tlf. +47 22 63 47 55

Corporate Communications i Siemens AS er ansvarlig for denne publikasjonen.

Siemens AS
Corporate Communications
Postboks 1
0613 Oslo
www.siemens.no

Flere kopier fås ved henvendelse til
E-post: webmaster.no@siemens.com
Telefon: 22 63 30 00

Foto
Forside: Luminous

Konsept, design og tekstbistand
Cox design: www.cox.no

Trykk
TS-trykk™

www.siemens.no